

Uvod

tu riječ o nekom terminološkom problemu i da Petrić polako shvaća ne uzima kao intelektualni, nego kao moralni defekt.

Ulogu tajnovitosti, enigme, zagonetke imali su egipatski hijeroglifi, pitagorovski brojevi i mitološke priče. Prvi koji je taj običaj *zatamnjivanja* prekinuo bio je Pitagorin učenik Hiparh i zbog toga je bio kažnjen. Taj običaj zatamnjivanja drži Petrić da se održao na neki način i u kasnije vrijeme i kao predstavnike takvog zatamnjivanja navodi novije filozofe, Ramona Llulla i Teofrasta Paracelsa. Aristotel je, međutim, prekinuo s tim običajem izražavanja filozofije u zagonetkama, iako ne potpuno. S jedne strane Aristotel je *taman*, što bi trebalo shvatiti kao *kompliciran, težak*, s druge strane upućuje Petrić na razliku Aristotelovih *egzoteričkih*, objavljenih spisa i onih *ezoteričkih*, dakle onih primjerenih svima i onih koji su bili namijenjeni samo uskom krugu.

Osim što konkretno brani predsokratovce od Aristotelove kritike, govori Petrić o filozofskoj kritici i načelno. Prvi su filozofe kritizirali Ksenofan i Parmenid. Sofiste je kritizirao i Platon a od filozofa samo Heraklita i Anaksagoru, Aristotel je, međutim, kritizirao sve filozofe, a od sofista samo Protagoru i Gorgiju. Kako su sofisti (za platoničare i Petrića) *nemoralni filozofi*, aludira time Petrić, s obzirom da Aristotel ne napada one koji su loši, nego upravo one dobre, na njegov loš karakter.

Na temelju ovih načelnih shvaćanja o drevnom porijeklu filozofije, o tome kome je namijenjena i o tome kako se čuvala njezina ekskluzivnost prilazi Petrić Aristotelovo kritici Ksenofana, Zenona, Parmenida i Melisa (koji se danas klasificiraju kao predstavnici elejske škole) i tvrdi da je Aristotelova kritika nemjesna i to prije svega zato jer on te filozofe tumači i kritizira kao prirodne filozofe (fiziologe), dok oni u stvari govore o Bogu – oni su teolozi.

Petrić, međutim, ne tumači ono što se danas smatra ključnim učenjem elejske škole: *bitak jest, a ne-bitak nije*, u filozofskom smislu, nego kao iskaz o Bogu (samo Bog jest), niti u suvremenom smislu vrednuje Aristotelovu kritiku Zenonovih aporija kretanja.

Druga knjiga trećeg sveska posvećena je pobijanju Aristotelove kritike *fiziologa*, filozofa prirode: Empedokla, Anaksagore i